Idioma tlahuica

L'**idioma tlahuica**, tamién llamáu **atzinca** o **ocuilteco**, ye una llingua falada por apenes unes 515[1] persones qu'habiten principalmente na llocalidá de San Juan Atzingo, nel sur del Estáu de México, nel centru de México. Ye una llingua afiliada al grupu otopame de la familia llingüística otomangueana. Dacuando úsase'l nome de matlatzinca pa esta llingua, de fechu el matlatzinca puramente dichu ye una variante, relativamente cercana al tlahuica puramente dichu, una tercera variante falada en Michoacán ye'l pirinda.

Nel so idioma nativu, el tlahuica o ocuilteco recibe'l nome de **pjiekak'joo**, que significa 'lo que yo soi', o 'lo que yo falo', según les traducciones de los nativos. El términu *ocuiltecah* significa en náhuatl 'xente del llugar de viermes', el nome ocuilteca seique ye confusu porque anguaño la llingua nun s'usa en Ocuila sinón en dos rancherías dependientes d'esa llocalidá.

Pol tamañu desaxeradamente amenorgáu de la so comunidá llingüística, el tlahuica ye clasificáu como una llingua n'inminente peligru d'estinción. Nel censu de 2000, namái 26 persones de menos de 20 años taben documentados como falantes de Ocuilteco. A partir de 2001, la llingua tlahuica pasó a ser considerada como llingua nacional pola llexislación mexicana en materia de derechos llingüísticos. A partir del añu 2003 foi incluyida dientro del Premiu de Poesía Nueva "Acolmiztli Nezahualcóyotl".

Referencies

1. «Apeligren llingües indíxenes del estáu de México (http://www.elunivesal.com.mx/notes/496040.html)». Consultáu'l 15 de xineru de 2015.

Tlahuica
'Pjiekak'joo'

Faláu en	México
Zona	Estáu de México y Morelos
Falantes	522
Puestu	*Non nos 100 mayores* (http://www.davidpbrown.co.uk/help/top-100-languages-by-population.html) (Ethnologue 1996)
Familia	Otomangueano

Otomangueano occidental
Otopameano
Matlatzinca-Tlahuica **ocuilteco** o **tlahuica**

Estatus oficial

Oficial en	En México tien reconocencia como llingua nacional [1] (https://web.archive.org/web/20070208095913/http://www.sep.gob.mx/work/resources/LocalContent/62817/12/ley_gen_derechos_ling_indigenas_2.htm)
Reguláu por	SEP

Códigos

ISO 639-1	*nengún*
ISO 639-3	`ocu (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=ocu)`

Estensión del tlahuica

Bibliografía

- Jacques Soustelle [1937](1992): *La familia llingüística Otomí-Pame de Méxicu Central*, Fondu de Cultura Económica, Méxicu DF, ISBN 968-16-4116-7.

Ver tamién

- Llingües de Méxicu.
- Llingües otomangueanas.

Control d'autoridaes **Proyeutos Wikimedia** · Datos: Q10751739

Sacáu de «https://ast.wikipedia.org/w/index.php?title=Idioma_tlahuica&oldid=2959937»

La última edición d'esta páxina foi el 5 may 2020, a les 15:22.

El testu ta disponible baxo la Llicencia Creative Commons Reconocimientu/CompartirIgual 3.0; puen aplicase otres cláusules más. Llei les condiciones d'usu pa más detalles.